

“María viene a recordarnos la grandeza y la trascendencia de nuestra vocación a la vida, a la vida eterna. Frente a las corrientes actuales que pretenden redefinir el valor de la vida humana ante la enfermedad, el sufrimiento o la vejez, la Gruta de Massabielle se erige como un santuario de la esperanza cristiana. Aquí no se rechaza ninguna fragilidad.”

(Papa León XIV, en Lourdes. 27 de septiembre de 2026)

RECONOCER LO VIVIDO, PREPARAR EL CAMINO

Hace cuatro semanas, en este Full Dominical, el obispo Gerard nos invitaba a reflexionar sobre el camino recorrido en la sinodalidad para preparar la Asamblea diocesana y su primera visita pastoral. Después, Miquel Àngel Casanovas nos ayudaba a recordar lo que hemos vivido como Diócesis, y Miquel Àngel Maria nos animaba a reconocer lo que hemos hecho, evaluarlo y escuchar todas las voces para preparar el camino que continúa.

Ahora nos toca hablar desde cada parroquia, comunidad, movimiento, delegación y grupo. Cada cual conoce una parte de la realidad de nuestra Iglesia: las familias, los niños y los jóvenes, las personas mayores, quienes pasan dificultades y quienes hace tiempo que no se acercan a la comunidad. Necesitamos todas estas miradas para saber cómo estamos acompañando hoy a las personas.

El análisis **DAFO** puede ayudarnos a hacerlo con sencillez. ¿Cuáles son nuestras **Fortalezas**? ¿Qué hacemos bien y qué nos da vida? ¿Qué **Debilidades** tenemos? ¿A quiénes no llegamos y qué deberíamos cambiar? ¿Qué **Oportunidades** se nos abren para acoger y servir mejor? ¿Y qué **Amenazas**, como la soledad, la falta de tiempo o la fragilidad de los vínculos, nos dificultan el camino? No buscamos respues-

tas perfectas, sino una **mirada sincera que nos ayude a pasar a la acción.**

En esta conversación es importante que participen especialmente los jóvenes. No es suficiente con hablar de ellos: necesitamos escucharlos. ¿Cómo viven la fe? ¿Qué esperan de la Iglesia? ¿Qué los acerca o aleja y qué les gustaría encontrar en nuestras comunidades? Escuchemos sus ideas y ani-

mémoslos a participar activamente en la vida de la Diócesis y en el camino que tenemos por delante, ellos son el futuro.

La **visita pastoral** del obispo Gerard es una **oportunidad magnífica para compartir** todo esto. ¿Qué nos gustaría que conociera de nuestra parroquia, grupo o delegación antes de su visita? ¿Qué alegrías, preocupaciones y propuestas queremos transmitirle? La visita puede ayudarnos a encontrarnos, escucharnos y sentirnos parte de una misma Iglesia, además de permitirnos conocer con datos concretos la realidad de nuestra Diócesis, para construir guiados por el Espíritu Santo, una Iglesia más humana, misionera, capaz de responder a los retos del futuro.

Por eso, os invitamos a reunirnos y **responder el cuestionario entre todos**, siempre con el corazón abierto al Espíritu Santo. No es un trámite ni un examen. Es una oportunidad para escuchar cada voz, también las que oímos menos a menudo, y descubrir juntos qué pasos concretos podemos dar. Pongamos sinceridad e ilusión: **el camino que continúa debemos recorrerlo entre todos.** Para cualquier duda o consulta, **podéis contactar con los miembros del Equipo Sinodal de Menorca a través del correo sinode@bisbatdemenorca.org**

Carmen Estruch y Sergio Alonso

Un nou curs per aprofundir en la fe i créixer en comunitat

L'Institut Diocesà de Teologia de Menorca (IDITEM) enceta un nou curs amb una proposta que convida a aprofundir en la fe, ampliar la formació teològica i adquirir noves eines per viure i anunciar l'Evangeli en la realitat actual. La formació s'adreça tant als agents de pastoral com a tots els creients.

L'oferta combinarà sessions generals d'àmbit diocesà, en col·laboració amb l'ISCREB, i sessions locals a Ciutadella, Maó i Ferreries. El curs 2026-2027 tindrà dos grans eixos: l'encíclica *Magnifica Humanitas* de Lleó XIV i la sinodalitat en les primeres comunitats cristianes. Les sessions locals començaran els primers dies d'octubre. A Maó, dia 5, a

les 20.15 h, amb Jesús Llompart; a Ciutadella, dia 6, a les 20.15 h, amb J. Bosco Faner; i a Ferreries, dia 17, a les 10 h, amb Joan Febrer. A Maó, durant el segon trimestre, també hi participarà Isabel Serra.

Segona jornada de teologia. Curs 2025-26

El programa es completa amb diverses Jornades de Teologia que, es celebraran al Seminari Diocesà, a Ciutadella, i abordaran qüestions com la primera encíclica del Papa Lleó XIV, la sinodalitat, l'Esperit Sant i la conversa en l'Esperit, i l'*Evangelii Gaudium*, avui. A l'agenda del Full Dominical podeu consultar la informació de la primera jornada.

Es tracta d'una formació gratuïta i no és necessari inscripció prèvia. Trobareu més informació a les parròquies i a la pàgina web del Bisbat de Menorca:

la paraula de Déu

(A)

Diumenge XXVII de Durant l'Any

Lectura del llibre del profeta Isaïes

5, 1-7

Salm responsorial 79

R: La vinya del Senyor de l'univers és la casa d'Israel.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis

4, 6-9

Germans: No us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presentau a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així la pau de Déu, que sobrepassa el que podem entendre, guardará els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist. Finalment, germans, interesseu-vos per tot allò que és veritat, respectable, just, net, amable, de bona reputació, virtuós i digne d'elogi. Practicau allò que jo us he transmès i vosaltres heu rebut, que heu sentit o heu vist en mi, i el Déu de la pau serà amb vosaltres.

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

21, 33-43

En aquell temps Jesús digué als grans sacerdots i als notables del poble: "Escoltau una altra paràbola: Un propietari plantà una vinya, la voltà d'una tanca, hi cavà un cup, hi construï una torre de guàrdia, hi deixà uns vinyaters que la cultivassin, i se n'anà del país. Quan s'acostava el temps de la verema, envià els seus homes per recollir-ne els fruits, però els vinyaters els van agafar, i a un, li van pegar, a un altre, el van matar, a un altre el van treure a cops de pedra. Ell envià més homes que la primera vegada, però els maltractaren igual. Finalment, els envià el seu fill, pensant que, almanco el fill, el respectarien. Però ells, en veure'l, es digueren: Aquest és l'hereu: matem-lo i ens quedarem l'heretat. I l'agafaren, el van treure fora de la vinya i el van matar. Quan torni l'amo de la vinya, ¿què farà amb aquells vinyaters?" Li responen: "Farà matar aquells mals homes i passarà la vinya a uns altres que li donin els fruits al temps de la verema." Jesús els diu: "¿No heu llegit mai allò que diu l'Escriptura: La pedra que rebutjaven els constructors ara corona l'edifici. És el Senyor qui ho ha fet i els nostres ulls se'n meravellen? Per això us dic que el Regne de Déu vos serà pres i serà donat a un poble que el farà fructificar."

Lectura del libro de Isaías

5, 1-7

Voy a cantar a mi amigo el canto de mi amado por su viña. Mi amigo tenía una viña en un fértil collado. La entrecavó, quitó las piedras y plantó buenas cepas; construyó en medio una torre y cayó un lagar. Esperaba que diese uvas, pero dio agrazones. Ahora, habitantes de Jerusalén, hombres de Judá, por favor, sed jueces entre mí y mi viña. ¿Qué más podía hacer yo por mi viña que no hubiera hecho? ¿Por qué, cuando yo esperaba que diera uvas, dio agrazones? Pues os hago saber lo que haré con mi viña: quitar su valla y que sirva de leña, derruir su tapia y que sea pisoteada. La convertiré en un erial: no la podarán ni la escardarán, allí crecerán zarzas y cardos, prohibiré a las nubes que lluevan sobre ella. La viña del Señor del universo es la casa de Israel y los hombres de Judá su plantel preferido. Esperaba de ellos derecho, y ahí tenéis: sangre derramada; esperaba justicia, y ahí tenéis: lamentos.

Salmo responsorial 79

R: La viña del Señor es la casa de Israel.

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses

4, 6-9

Lectura del santo Evangelio según san Mateo

21, 33-43

En aquel tiempo, dijo Jesús a los sumos sacerdotes y a los ancianos del pueblo: «Escuchad otra parábola: «Había un propietario que plantó una viña, la rodeó con una cerca, cayó en ella un lagar, construyó una torre, la arrendó a unos labradores y se marchó lejos. Llegado el tiempo de los frutos, envió sus criados a los labradores para percibir los frutos que le correspondían. Pero los labradores, agarrando a los criados, apalearon a uno, mataron a otro y a otro lo apedrearón. Envío de nuevo otros criados, más que la primera vez, e hicieron con ellos lo mismo. Por último, les mandó a su hijo diciéndose: 'Tendrán respeto a mi hijo'. Pero los labradores, al ver al hijo se dijeron: 'Este es el heredero: venid, lo matamos y nos quedamos con su herencia'. Y agarrándolo, lo sacaron fuera de la viña y lo mataron. Cuando vuelva el dueño de la viña, ¿qué hará con aquellos labradores?». Le contestan: «Hará morir de mala muerte a esos malvados y arrendará la viña a otros labradores que le entreguen los frutos a su tiempo». Y Jesús les dice: «¿No habéis leído nunca en la Escritura: "La piedra que desecharon los arquitectos es ahora la piedra angular. Es el Señor quien lo ha hecho, ha sido un milagro patente"? Por eso os digo que se os quitará a vosotros el reino de Dios y se dará a un pueblo que produzca sus frutos».

el comentari

"Matem-lo i ens quedarem l'heretat"

Clarament, la paràbola d'avui no va per a nosaltres! Jesús es dirigeix als caps dels sacerdots i als fariseus. Els diu ben fort: "El regne de Déu us serà pres i serà donat a un poble que el farà fructificar." Sant Mateu hi afegeix un versets més després: "Quan els grans sacerdots i els fariseus sentiren les seves paràboles, van comprendre que es referia a ells." Anem més envant!

Sí, però!... No girem massa aviat la pàgina! La qüestió central que determina el sentit de la paràbola és: per què els vinyaters han volgut eliminar els criats i matar el fill? Ho diuen ells mateixos: "Aquest és l'hereu: matem-lo i ens quedarem l'heretat." Açò va ser una de les temptacions més terribles per als caps d'Israel, creure's propietaris, no de Déu -és clar- però sí de la seva Paraula. Ells s'han apoderat de la Llei per imposar els seus comentaris i mantenir el poble senzill baix el seu poder. Jesús els denunciarà: "Lliguen feixos feixucs a les espatlles de la gent, però ells no els volen moure ni amb el dit." Sant Pere es va veure obligat a dir als "ancians", als dirigents de l'Església: "Als ancians que presideixen la vostra comunitat... els faig aquesta recomanació: pasturau el ramat de Déu que teniu confiat; vetlau per ell no per obligació, sinó de bon grat no com els qui regeixen despòticament les hisendes, sinó fent-vos models del ramat." El poder espiritual sobre les consciències és una de les malicioses i hipocresies ben perilloses. Jesús ha vingut per alliberar-nos de tota por, per fer-nos homes i dones lliures en l'Esperit. Sens dubte, aquesta llibertat és exigent perquè és tot, a la vegada, la condició i el fruit de l'amor. Sant Pau dirà: "Tot és permès, però no tot és aprofitable"

Així, la paràbola dels vinyaters homicides va per jo, i no solament per als responsables de l'Església. Jo puc voler ser amo de la meua vida, imaginant-me ser "lliure". Però no seré res més que esclau de mi mateix, dels meus capricis! I acabaré per considerar els altres com els criats al meu servei. Només amb Jesús trobaré la meua llibertat i que portarà un fruit evangèlicament saborós.

Josep Sastre Portella

LECTURES
DE LA MISSA
DIÀRIA
Salm de la
3ª Setmana

Dl. 5, Tèmpores d'acció de gràcies i de petició (MO): Dt 8, 7-18 / Sal 138 / Mt 7, 7-11.

Dt. 6, Fèria: Ga 1, 13-24 / Sl 138 / Lc 10, 38-42.

Dc. 7, Mare de Déu del Roser (MO): Ga 2, 1-2. 7-14 / Sl 116 / Lc 11, 1-4.

Dj. 8, Fèria: Ga 3, 1-5 / Sl Lc 1 / Lc 11, 5-13.

Dv. 9, Fèria: Ga 3, 7-14 / Sl 110 / Lc 11, 15-26.

Ds. 10, Fèria: Ga 3, 22-29 / Sl 104 / Lc 11, 27-28.

Dg. 11, XXVIII Durant l'Any: Is 25, 6-10a / Sl 22 / Fl 4, 12-14. 19-20 / Mt 22, 1-14.

Magnífica Humanitas (4)

Continuar essent humans

Els grans avenços científics i tecnològics obren possibilitats impensables fa només unes dècades. Però el papa Lleó XIV ens planteja una pregunta essencial: enmig de tants canvis, sabem continuar essent veritablement humans? La tecnologia pot facilitar la vida, millorar la salut, ampliar el coneixement i afavorir la comunicació. Tot açò és un do quan es posa al servei de les persones. El risc apareix quan la rapidesa substitueix la reflexió, quan les relacions es tornen superficials o quan l'eficàcia acaba valent més que la compassió.

Ser humà significa molt més que produir, consumir o acumular informació. Significa ser capaç d'estimar, de perdonar, de crear vincles, de tenir cura dels més febles i d'obrir-se al misteri de Déu. Aquestes dimensions no poden ser reemplaçades per cap màquina ni per cap algoritme: "El veritable progrés neix sempre d'un cor obert a l'altre, d'una intel·ligència disposada a escoltar, d'una voluntat

Vatican News

que cerca allò que uneix més que allò que separa".

L'Evangeli ens recorda que Jesucrist és el model de la humanitat plena. Mirant la seva vida descobrim que la grandesa d'una persona no depèn del seu poder ni dels seus coneixements, sinó de la seva capacitat de donar-se als altres. En un món que canvia a gran velocitat, la missió dels cristians és recordar que el progrés només té sentit quan ajuda cada persona a créixer en humanitat i en amor. **«A tothom adreço una crida vehement: No tinguem por d'embrutar-nos les mans en l'obra del nostre temps».**

Antoni Fullana Marqués

plomes del periodisme catòlic 81

Pere Sintes Seguí

Maonès format en el si de l'Acadèmia de Sant Estanislau de Kostka, a banda de l'educació reglada que obtingué del mestre Antoni Juan, de gran prestigi pedagògic. Fou, a més, alumne de l'Extensió Universitària de Maó. Havia nascut l'11-2-1889.

Home de fonda arrel cristiana, va iniciar-se com a col·laborador en dues publicacions catòliques maoneses: el diari *El Bien Público* i el bisetmanari *El Grano de Arena*. A més, la seva firma fou freqüent a la *Guia del Trabajador* (1910-1913), òrgan mensual de l'Ateneu Obrer de la seva ciutat natal. Amb no gaire continuïtat, el trobam a la publicació catòlica radical *Cruz y Espada*; al diari datista d'Antoni Roca Várez, *Heraldo de Menorca*; i, de Ciutadella

estant, a *El Iris*, *Monte Toro* i a *Nuestro Auxilio*.

Dedicat professionalment a tasques gerencials per a empreses del calçat (Casa Alzina i Curtidos Ciudadela), en els anys vint residí a la ciutat de ponent, localitat des de la qual firmà una corresponsalia per al conservador *El Bien Público*. Soci del "Círculo Católico", fou membre fundador de la Unión de Derechas Ciudadelanas (UDC, 19-4-1932). No hem pogut determinar la data de defunció.

Un germà seu, Francesc Sintes Seguí (Maó, 1912-1982), artista joier, també fou un actiu periodista catòlic, però particularment orientat a la crítica d'arts i de teatre per a les pàgines del diari insular *Menorca* de Fernando Jansà (1941).

Miquel Àngel Limón Pons

l'entrevista a:

JOSÉ MARTÍNEZ GONZÁLEZ

José Martínez es presidente de la Federación Española de Pueri Cantores. Del 10 al 12 de octubre tendrá lugar en Ciutadella de Menorca el VI Congreso Nacional de Pueri Cantores, con diferentes actos abiertos al público.

¿A qué nos referimos al hablar de Pueri Cantores?

-Pueri Cantores es una asociación internacional, dependiente del Dicasterio para los Laicos, la Familia y la Vida de la Santa Sede, y que reúne a miles de niños y jóvenes de todo el mundo que cantan en coros, escolanías... con una función litúrgica y cuyo lema es "Que todos los niños del mundo canten la paz de Dios". La Federación Española, que organiza este Congreso en Menorca, es filial de la internacional y depende de la Conferencia Episcopal Española. Es una importante herramienta de evangelización de la Iglesia.

¿Qué edad se requiere para formar parte de estos grupos?

-Generalmente, nuestros Pueri Cantores comienzan a una edad temprana, desde los 6 o los 8 años dependiendo del coro (hay algunos coros con diferentes secciones según la edad de los cantores) y permanecen hasta la mayoría de edad o incluso más allá. Muchos siguen vinculados a los coros después. Aunque siempre hay una mayoría de niños y jóvenes, Pueri Cantores es un camino que acompaña toda la vida.

¿Con qué objetivo se ha elegido Menorca para este evento?

-Menorca lo tiene todo. Lo primero una Escolanía y un equipo organizador local realmente impresionante, un obispo como Don Gerardo que se ha volcado desde el primer momento con el proyecto y que nos ha dado todas las facilidades posibles, un apoyo institucional increíble a todos los niveles... Ciutadella tiene el tamaño justo para un evento de estas características y un carácter y acogida que nos tiene realmente embelesados. Esperamos que todos los coros que vamos a asistir podamos corresponder a toda esta avalancha de cariño y a la organización tan perfecta que estamos recibiendo de Menorca.

¿A cuántos cantores reunirá?

-Esperamos a unas 400 personas de España y, también, a un coro invitado de la federación polaca. Además, coros de Ciutadella estarán con nosotros en algunos de los actos del Congreso. Quiero reiterar mi profundo agradecimiento a Mons. D. Gerardo Villalonga y al Obispado de Menorca por su inigualable acogida, desde el primer momento, a este proyecto y a nuestro movimiento de Pueri Cantores, al Govern Balear y al Consell Insular de Menorca por su apoyo institucional y económico, así como a la Escolanía de la Catedral de Menorca con Cristina Álvarez a la cabeza y a su magnífico equipo por hacer posible este evento que, sin duda, será memorable.

Toni Olives Camps

Agenda

Nou curs de l'Escola de Teologia

Els dies 5 i 6 d'octubre comença el nou curs de teologia a Maó i Ciutadella respectivament. Dia 17 d'octubre començarà a Ferreries. Més informació a la primera pàgina del Full Dominical.

Primera jornada de teologia del curs

Divendres 9 d'octubre, a les 20.15 h, al Seminari Diocesà (Ciutadella). Conferència a càrrec del professor Ezequiel Mir sobre l'encíclica "Magnifica Humanitas".

Congrés Nacional dels Pueri Cantores

Del 10 al 12 d'octubre Ciutadella de Menorca acollirà el VI Congrés Nacional del Pueri Cantores. Es faran diferents actes oberts al públic:

Processó de la Llum: dissabte 10 d'octubre, a les 20.30 h. Els participants sortiran de les diferents parròquies cap a la Plaça des Born.

Tot seguit, **Acte inaugural i Oració per la Pau**, a les 21 h, a la Plaça des Born.

Concert de Gala: diumenge 11 d'octubre, a les 20 h, a l'Església del Socors.

Missa de Cloenda: dilluns 12 d'octubre, a les 10 h, a la Catedral de Menorca, presidida pel bisbe Gerard.

Podreu seguir les celebracions en directe a través del Canal de YouTube del Bisbat de Menorca.

Celebració dels 50 anys de vida consagrada

Dissabte 10 d'octubre, a les 11 h, a la Catedral, celebració dels 50 anys de vida consagrada de Maria Victoria Aymerich.

Trobada diocesana de formació dels catequistes

Dilluns 12 d'octubre, entre les 9.30 i les 14 h, a la Sala Multifuncional des Mercadal. Formació a càrrec de Gema Fraile, professora a La Salle Bonanova de Barcelona, i Jaume Martorell, delegat de catequesi de Mallorca. Tot seguit, Eucaristia presidida pel bisbe Gerard i enviament dels catequistes.

Notícies nostres

L'Església afronta els nous reptes de la intel·ligència artificial en la protecció de menors

Les Oficines de Protecció de Menors de l'Església han celebrat els dies 18 i 19 de setembre la seva IX Trobada, centrada enguany en «L'abús de menors entre la Intel·ligència Artificial i la realitat». De la diòcesi de Menorca han participat Alejandro Río, director de l'Oficina per a la recepció de denúncies i acompanyament de víctimes, i Maria Victoria Aymerich, membre d'aquesta Oficina. Les jornades han permès reflexionar sobre els nous riscos que afronten els menors a les xarxes socials i als entorns digitals, així com sobre els reptes que planteja el desenvolupament de la intel·ligència artificial en l'àmbit de la prevenció i la protecció.

Durant la trobada, diversos especialistes van aprofundir en les noves formes d'abús en l'entorn digital i l'ètica de la cura. També es van compartir experiències en l'àmbit sanitari i es va reflexionar sobre l'acompanyament a víctimes i victimaris, amb una atenció especial als processos de reparació integral

Conferència Episcopal Espanyola

i sanació de les persones que han patit abusos. Les jornades també van abordar l'acord amb el Govern i van presentar noves eines per reforçar la prevenció i l'acompanyament, entre les quals destaquen una Guia d'atenció al victimari d'abusos sexuals a menors o adults vulnerables en el si de l'Església.

Sant Vicenç de Paül, testimoni de caritat i servei als més necessitats

Bisbat de Menorca

Dia 27 de setembre, a la parròquia de La Concepció, a Maó, es va celebrar la festa de Sant Vicenç de Paül, una jornada per recordar la figura i el testimoni d'aquest sant, especialment vinculat al servei als més necessitats i a l'exercici de la caritat cristiana. El seu exemple continua essent avui una invitació a viure una fe compromesa, atenta a les necessitats dels altres i capaç de traduir l'Evangeli en gestos concrets d'acollida, solidaritat i servei.

Manifest: Davant l'exclusió, treball decent

Aquest 7 d'octubre, Jornada Mundial del Treball Decent, alçam la veu sota el lema: "Davant l'exclusió, treball decent". Avui denunciam una realitat cada vegada més evident: tenir feina ja no garanteix una vida digna. La crisi de l'habitatge s'ha convertit en un dels principals rostres de l'exclusió, expulsant moltes persones treballadores i, especialment, la joventut, de la possibilitat de construir el seu projecte de vida.

Lloguers inassumibles, sous precaris i condicions laborals inestables fan que arribar a final de mes sigui cada vegada més difícil. Mentrestant, creix l'especulació i es concentra l'habitatge en mans d'uns pocs, debilitant l'accés a un dret fonamental.

Com assenyalava el Papa Lleó XIV, "no n'hi ha prou d'exaltar la llibertat individual si s'accepta que una multitud visqui sense treball decent i sense

accés als béns fonamentals". (...) Per això, reclamam treball decent: llocs de treball estables, sous justos i condicions que permetin viure amb dignitat. I exigim polítiques públiques que garanteixin l'accés a un habitatge assequible, frenin l'especulació i protegeixin les persones. (...).

Entitats signants (Iniciativa Església pel Treball Decent): Càritas, CONFER (Conferència espanyola de religiosos), GOAC (Germandat Obrera d'Acció Catòlica), Justícia i Pau, JEC (Joventut Estudiant Catòlica), JOC (Joventut Obrera Cristiana).

Entitats signants | Iniciativa Església pel Treball Decent